

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Voorontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 tussen de Federale staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, betreffende de gezamenlijke gegevensverwerking door Sciensano en de door de bevoegde gefedereerde entiteiten of door de bevoegde agentschappen aangeduide contactcentra, gezondheidsinspecties en mobiele teams in het kader van een contactonderzoek bij personen die (vermoedelijk) met het coronavirus COVID-19 besmet zijn op basis van een gegevensbank bij Sciensano
 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tussen de Federale staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, betreffende de gezamenlijke gegevensverwerking door Sciensano en de door de bevoegde gefedereerde entiteiten of door de bevoegde agentschappen aangeduide contactcentra, gezondheidsinspecties en mobiele teams in het kader van een contactonderzoek bij personen die (vermoedelijk) met het coronavirus COVID-19 besmet zijn op basis van een gegevensbank bij Sciensano, beoogt de instemming van het Vlaams Parlement te verkrijgen met het voormelde samenwerkingsakkoord dat werd gesloten door de Vlaamse Regering.

Het samenwerkingsakkoord wordt afgesloten met als doel afspraken te maken tussen alle betrokken overheden over de gegevensuitwisseling met het oog op het degelijk organiseren van het contactonderzoek, noodzakelijk in de strijd tegen de verdere verspreiding van het coronavirus.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Het decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord situeert zich in het beleidsveld “Algemene preventie – Bestrijding van infectieziekten”.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De “Interministeriële Conferentie Volksgezondheid” dd. 4 juni 2020 wenste zo snel als mogelijk een samenwerkingsakkoord af te sluiten met betrekking tot de databank in functie van de contactopsporing COVID-19.

De “Interministeriële Conferentie Volksgezondheid” dd. 17 juni 2020 keurde het ontwerp van samenwerkingsakkoord goed.

Het “Overlegcomité” dd. 19 juni 2020 keurde het ontwerp van samenwerkingsakkoord goed.

Voor een decreet houdende instemming met een samenwerkingsakkoord is geen wetgevingstechnisch en taalkundig advies vereist: een decreet dat meer dan eens in dezelfde vorm terugkeert, zoals voorliggend voorontwerp van decreet, moet niet verplicht voor wetgevingstechnisch en taalkundig advies worden voorgelegd.

De Inspectie van Financiën heeft haar advies over het voorontwerp van decreet uitgebracht op 24 juni 2020. Voor de bespreking van het advies van de Inspectie van Financiën wordt er verwezen naar de nota Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring (VR 2020 2606 DOC.0668/1).

Het begrotingsakkoord bij dit voorontwerp van decreet werd bekomen op 26 juni 2020.

De Vlaamse Regering heeft haar principiële goedkeuring gehecht aan het voorontwerp van decreet op 26 juni 2020 (VR 2020 2606 DOC.0668/1) en heeft de Vlaamse minister, bevoegd voor de gezondheids- en woonzorg ermee belast over het voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, de Gegevensbeschermingsautoriteit en de Raad van State.

Het advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin werd bekomen op 8 juli 2020. Voor een bespreking van het advies wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij dit voorontwerp van decreet.

Op 16 juli 2020 heeft de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) haar advies nr. 2020/23 gegeven op het voorontwerp van decreet en het in bijlage bij het decreet opgenomen samenwerkingsakkoord. Voor een bespreking van het advies van de VTC wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij dit voorontwerp van decreet.

Er werd over het voorontwerp van decreet en het in bijlage opgenomen samenwerkingsakkoord het advies ingewonnen van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) en de Raad van State. De GBA bracht haar advies nr. 64/2020 uit op 20 juli 2020, de Raad van State bracht zijn advies nr.

67.719/VR uit op 15 juli 2020. Voor de bespreking van het advies van de GBA en de Raad van State wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij dit voorontwerp van decreet.

Het samenwerkingsakkoord werd getekend op 25 augustus 2020.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Voor de opstart van het contactonderzoek, op 4 mei 2020, in het kader van de strijd tegen COVID-19, werd beslist een centrale databank op te richten bij Sciensano. Deze databank bevat de testresultaten, de besmette personen op geïdentificeerde basis, en de contactgegevens van deze personen.

Het “koninklijk Besluit nr. 18 van 4 mei 2020 tot oprichting van een gegevensbank bij Sciensano in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19” voorziet in de oprichting van deze databank bij Sciensano en duidt Sciensano aan als de verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (EU) 2016/679 (AVG).

Het K.B. definieert, in overeenstemming met de AVG, de doeleinden van de verwerking, de categorieën van de verwerkte gegevens, de bronnen van de gegevens, de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijken, de bewaartermijnen voor de gegevens, de categorieën van ontvangers en de doeleinden van de mededeling van de gegevens aan derden. Bovendien is voorzien dat elke gegevensverwerking nader gespecificeerd wordt door zeer specifieke machtigingen van het door het Parlement aangestelde Informatieveiligheidscomité.

Gezien de belangrijke impact van dit K.B. op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, voorziet artikel 6 van het K.B. dat het ophoudt uitwerking te hebben op 30 juni 2020. De duur van dat besluit op basis van bijzondere volmachten werd aldus door de federale ministerraad bewust beperkt, zodat nadien een grondig parlementair debat over de oprichting van de databank kon plaatsvinden, op basis van een wetsvoorstel met hetzelfde voorwerp als het bijzondere volmachten besluit.

Volgende federale wetsvoorstellen werden voorgelegd aan de Raad van State:

- een wetsvoorstel ‘tot oprichting van een databank bij Sciensano in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19’ (Parl.St. Kamer 2019-20, nr. 55-1249/001) (67.425/3);
- een amendement op het wetsvoorstel ‘tot oprichting van een databank bij Sciensano in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19’ (Parl.St. Kamer 2019-20, nr. 55-1249/002) (67.426/3);
- amendementen op het wetsvoorstel ‘tot oprichting van een databank bij Sciensano in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19’ (Parl.St. Kamer 2019-20, nr. 55-1249/003) (67.427/3).

In haar advies van 26 mei 2020 formuleert de Raad van State, onder meer, volgende argumenten en conclusies:

“Het opsporen van COVID-19-besmettingen behoort tot de bevoegdheid van de gemeenschappen. Die bevoegdheid omvat ook het vaststellen van een regeling voor de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die naar aanleiding van die opsporing worden verzameld. In zoverre het voor advies voorgelegde wetsvoorstel in regels

voorziet met betrekking tot de verwerking van die persoonsgegevens, wordt dan ook de gemeenschapsbevoegdheid inzake preventieve gezondheidszorg betreden.

Daar komt nog bij dat in artikel 3, § 2, van het wetsvoorstel in regels wordt voorzien met betrekking tot de opdrachten en de werkwijze van het contactcentrum dat met het opsporen van COVID-19-besmettingen wordt belast. Ook die regels behoren tot de gemeenschapsbevoegdheid inzake preventieve gezondheidszorg.

Het verwerken van de persoonsgegevens in de databank gebeurt ook in het kader van de federale bevoegdheden inzake wetenschappelijk onderzoek, zoals blijkt uit artikel 3, § 1, 2°, van het voorstel. In dat opzicht wordt aangesloten bij de surveillance-activiteiten waarmee Sciensano is belast bij artikel 4 van de wet van 25 februari 2018 'tot oprichting van Sciensano'.

De conclusie is derhalve dat het wetsvoorstel betrekking heeft zowel op federale als op gemeenschapsbevoegdheden. Bovendien blijken de twee aspecten in de voorgestelde regeling nauw met elkaar verbonden te zijn.

Het voor advies voorgelegde wetsvoorstel kan in zijn huidige vorm enkel doorgang vinden indien het zou worden omgevormd tot een samenwerkingsakkoord waarvoor parlementaire instemming is vereist."

Dit advies van de Raad van State werd besproken op de "Interministeriële Conferentie Volksgezondheid" van 27 mei 2020. De IMC richtte een specifieke "IKW Juridisch kader voor Testing & Tracing" op. Die IKW kreeg als opdracht een voorstel uit te werken voor een stabiel wettelijk en inhoudelijk kader voor de dataverzameling en -verwerking in functie van de testing en contactopsporing.

Het Overlegcomité van 30 mei 2020 nam daarnaast volgende beslissing: "In het licht van het advies van de Raad van State betreffende het wetsvoorstel inzake tracing en de databank is beslist om een samenwerkingsakkoord te sluiten. Daartoe zal de werkgroep die uit de IMC is voortgevloeid op basis van het wetsontwerp een tekstvoorstel opstellen met het oog op de IMC Volksgezondheid. Het Overlegcomité zal de tekst van het samenwerkingsakkoord, die door de IMC is goedgekeurd, kunnen valideren zodat het naar de verschillende parlementen kan worden gestuurd."

Het dossier werd vervolgens besproken op de IMC van 4 juni 2020. De IMC besliste zo snel als mogelijk een samenwerkingsakkoord op te maken met betrekking tot de databanken i.f.v. de contactopsporing COVID-19.

De "Interministeriële Conferentie Volksgezondheid" dd. 17 juni 2020 keurde het ontwerp van samenwerkingsakkoord goed.

Het "Overlegcomité" dd. 19 juni 2020 keurde het ontwerp van samenwerkingsakkoord goed.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Een artikelsgewijze bespreking is overbodig aangezien de ontworpen bepalingen standaardbepalingen zijn die voor zich spreken.

Voor een artikelsgewijze bespreking van het samenwerkingsakkoord wordt verwezen naar de toelichting bij het samenwerkingsakkoord

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het samenwerkingsakkoord heeft geen impact op de begroting van de Vlaamse overheid. Het samenwerkingsakkoord regelt de uitwisseling van persoonsgegevens naar de databank Sciensano, van de databank Sciensano naar de databank bij het contactcentrum en naar de gezondheidsinspectiediensten en de mobiele equipes, die opgericht worden bij de voor het beleid inzake preventieve gezondheidszorg bevoegde gemeenschappen.

Het samenwerkingsakkoord stelt ook een wettelijk kader vast voor het (eventueel) gebruik van een digitale opsporingsapplicatie.

Het samenwerkingsakkoord bepaalt bij die verschillende gegevensstromen de elementen, die volgens de algemene verordening gegevensbescherming vereist zijn.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verkregen op 24 juni 2020.

Zoals in het advies wordt opgemerkt, bevat deze nota geen informatie over de budgettaire impact. Zodra dat mogelijk is, zullen afspraken over de (bijkomende) kosten worden gemaakt.

Met toepassing van artikel 7 van het BVCO is het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, vereist.

Het begrotingsakkoord werd verkregen op 26 juni 2020 (VR 2020 2606 DOC.0668/6). De Vlaamse minister, bevoegd voor begroting, verleende zijn akkoord gelet op de uitzonderlijke situatie vanwege het coronavirus, op voorwaarde dat de eventuele budgettaire weerslag wordt opgevangen binnen de beschikbare kredieten.

B. ESR-TOETS

De ESR-toets is op voorliggend ontwerp van besluit niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit voorstel heeft geen impact op het personeelsbestand, noch op de personeelsbudgetten. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid, is niet vereist.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit voorstel heeft, wat de lokale en provinciale besturen betreft:

- geen impact op het personeel,
- noch op de werkingsuitgaven;
- noch op de investeringen en schulden;
- noch op de ontvangsten.

Conclusie: er is geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting door de Vlaamse Regering, zal het samenwerkingsakkoord voor behandeling worden overgemaakt aan het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan het voormelde ontwerp van samenwerkingsakkoord;
2. haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 tussen de Federale staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, betreffende de gezamenlijke gegevensverwerking door Sciensano en de door de bevoegde gefedereerde entiteiten of door de bevoegde agentschappen aangeduide contactcentra, gezondheidsinspecties en mobiele teams in het kader van een contactonderzoek bij personen die (vermoedelijk) met het coronavirus COVID-19 besmet zijn op basis van een gegevensbank bij Sciensano en aan de bijhorende memorie van toelichting;
3. de Vlaamse minister, bevoegd voor de gezondheids- en woonzorg, te gelasten om het ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting in naam van de Vlaamse Regering in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE